

## Raadsvoorstel

---

|                        |                                                                            |
|------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
| Onderwerp:             | Vaststelling toetsingscriteria aanwijzing lokale publieke media-instelling |
| Portefeuillehouder:    | J.L. Geurts                                                                |
| Datum college besluit: | 15 april 2025                                                              |
| Behandelend ambtenaar: | Mark Blikendaal                                                            |
| Registratienummer:     | GZDGCB1944254/1944319                                                      |

---

### Inleiding

Op dit moment is Stichting Publieke Omroep Buren, Culemborg, Vijfheerenlanden en West Betuwe (SPO-BCVW) aangesteld als lokale omroep voor de gemeente West Betuwe. SPO-BCVW, Stichting Publieke Omroep Tiel (SPO-Tiel) en Nova Media Producties verzorgen op basis van samenwerking het programma-aanbod op SRC, het mediaplatform dat actief is in West Betuwe, Buren, Culemborg, Neder-Betuwe, Tiel en Vijfheerenlanden.

Op 24 november 2025 eindigt de aanwijzing van SPO-BCVW als lokale publieke media-instelling. Gemeente Culemborg ontving op 8 oktober 2024 een brief van het Commissariaat voor de Media (hierna: Commissariaat) waarin is weergegeven hoe de openstelling van de aanwijzingsprocedure en het vervolgproces verlopen.

Geïnteresseerde partijen kunnen tot uiterlijk 24 mei 2025 een aanvraag indienen bij het Commissariaat, om aangewezen te worden als lokale publieke media-instelling voor de gemeente Culemborg. Het Commissariaat maakte de openstelling van deze aanwijzingsprocedure op 24 november 2024 bekend door publicatie in de Staatscourant. De gemeente publiceerde de informatie op 15 april 2025 in de gemeenterubriek in Het Kontakt en op de eigen website.

Het Commissariaat wijst per gemeente één omroep aan. Zo'n aanwijzing geldt voor 5 jaar. De gemeenteraad heeft in de aanwijzingsprocedure een adviserende taak. Naast advisering over de vraag of aanvragers voldoen aan de wettelijke toegangscriteria (artikel 2.61, tweede lid, Mediawet 2008), vraagt het Commissariaat de gemeenteraad bij meerdere aanvragen om een voorkeursadvies uit te brengen. In dit voorkeursadvies adviseert de gemeenteraad over de vraag welke aanvrager het meest geschikt is om de functie van lokale publieke media-instelling voor de gemeente Culemborg in de komende vijf jaar uit te oefenen.

In het kader van een zorgvuldige voorbereiding is het van belang dat de gemeenteraad aanvullende toetsingscriteria vaststelt. In het geval van twee of meer aanvragen zal de gemeenteraad de aanvragen aan de hand van die criteria toetsen. De gemeenteraad van Culemborg moet de aanvullende toetsingscriteria vóór de sluitingstermijn vaststellen, publiceren op de website van de gemeente en aan het Commissariaat kenbaar maken. In overleg met het Commissariaat voor de Media mogen we de aanvullende criteria later dan 24 mei 2025 publiceren.

## Voorstel Raadsbesluit

De gemeenteraad van de gemeente Culemborg besluit:

1. Als aanvulling op de wettelijke criteria, de Toetsingscriteria aanwijzing lokale publieke media-instelling gemeente Culemborg (GZDGCB1944254/1951159) vast te stellen.

## Argumenten

### *1.1 Het waarborgt een gelijk speelveld en transparante en zorgvuldige besluitvorming.*

Als meerdere aanvragen zijn ingediend, vraagt het Commissariaat de gemeenteraad om ook een voorkeursadvies uit te brengen. Ten behoeve van dit voorkeursadvies toetst de gemeenteraad de verschillende aanvragen aan de vooraf vastgestelde aanvullende criteria. Om een gelijk speelveld en transparante en zorgvuldige besluitvorming te kunnen waarborgen, is het van belang dat geïnteresseerde partijen voorafgaand aan het indienen van hun aanvraag weten op basis waarvan hun aanvraag wordt beoordeeld. Dit stelt hen in staat om hun aanvraag daarop af te stemmen.

### *1.2 De gemeenteraad is in staat om een omroep te kiezen die het best past bij Culemborg.*

Wanneer er in Culemborg meerdere aanvragers zijn die niet samengaan maar wel allemaal voldoen aan de wettelijke voorwaarden, dan dient de gemeente een gemotiveerd voorkeursadvies over de aanvragen uit te brengen. Die beoordeling gebeurt op basis van de vastgestelde aanvullende criteria. Op die manier houdt de gemeenteraad regie op het proces en is hij in staat een omroep te kiezen die het best past bij Culemborg. Indien de gemeente geen voorkeur uitspreekt voor één van de partijen, en de aanvragers voldoen wel aan de wettelijke voorwaarden, dan zal het Commissariaat overgaan tot aanwijzing van één van de partijen via loting bij de notaris.

### *1.3 Om een aanwijzing als lokale omroep te krijgen, moet een media-instelling op grond van de Mediawet 2008 aan voorwaarden voldoen.*

Het Commissariaat stelt de volgende drie voorwaarden:

1. De aanvrager moet een rechtspersoon zijn met volledige rechtsbevoegdheid.
2. De aanvrager moet zich volgens de statuten uitsluitend of hoofdzakelijk ten doel stellen op lokaal niveau de publieke mediaopdracht uit te voeren.
3. De aanvrager moet volgens de statuten een orgaan hebben dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt en de leden van dat orgaan moeten representatief zijn voor de inwoners van de gemeente(n).

De gemeente volgt het advies van het Commissariaat. Het Commissariaat heeft voorbeelden van aanvullende toetsingscriteria toegestuurd die naar onze mening allen goed bruikbaar zijn voor de gemeente Culemborg. Deze zeven aanvullende criteria, inclusief korte toelichting, zijn:

- Representativiteit en functioneren Programmabeleidbepalend Orgaan (pbo).  
Uit hoeveel stromingen/leden bestaat het pbo? Is het functioneren van het pbo goed geborgd (bv. duidelijke taakomschrijving, hoe vaak komt het pbo bij elkaar)?
- Aansluiting op diversiteit en informatiebehoefte inwoners.  
In hoeverre richt het media-aanbod zich op de geografische leefomgeving van de inwoners van de gemeente? Heeft de aanvrager een onderbouwd plan om aan de informatiebehoefte van verschillende doelgroepen (inwoners) van de gemeente te voldoen? Is er een markt-, luister-, kijken/of klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd? In hoeverre is er in de beleidsplannen/programmering aandacht voor actueel lokaal nieuws en lokale activiteiten (bijvoorbeeld continue uitzending, live-programmering, aantal nieuwsbulletins) en voor cultuur en educatie? Speelt de aanvrager in op trends en ontwikkelingen in het mediagebruik (inclusief digitalisering)?
- Aanbodkanalen en platforms.

Via welk mediakanaal of welke mediakanalen zal het media-aanbod verspreid worden (bijvoorbeeld radio, televisie, internet, sociale media)? Samenwerkingen met lokale partners en/of organisaties Geeft de aanvrager inzicht in de samenwerkingen die hij aangaat met (lokale) partners, zoals: onderwijs, bibliotheken, culturele organisaties, sportinstellingen en/of andere media-instellingen? Als de aanvrager een nieuwe organisatie is, kan gevraagd worden om intentieverklaringen met mogelijke samenwerkingspartners.

- Interactie en participatie inwoners.  
In hoeverre geeft de aanvrager vorm aan interactie met inwoners van de gemeente? In hoeverre is sprake van burgerparticipatie bij het verzorgen van het media-aanbod? Heeft de aanvrager een solide vrijwilligersbestand? Zorgt de aanvrager ervoor dat hij goed vindbaar/bereikbaar is voor inwoners voor eventuele vragen/opmerkingen/suggesties?
- Professioneel geborgde organisatie.  
Heeft de aanvrager een transparante organisatiestructuur, met duidelijk belegde taken en verantwoordelijkheden (denk aan bestuur/pbo/redactie)? Is de redactionele onafhankelijkheid geborgd (bijvoorbeeld in statuten, samenwerkingsovereenkomsten)?
- Financiële situatie.  
Is het aannemelijk dat de aanvrager de komende vijf jaar financieel stabiel is? Heeft de aanvrager een onderbouwde en realistische begroting opgesteld?
- Potentie voor een streekomroep.  
In hoeverre en op welke manier anticipeert de aanvrager op de vanuit het Rijk gewenste ontwikkeling in de richting van een streekomroep? Op welke wijze voorziet de aanvrager in het komen tot samenwerking in de regio?

#### *1.4 De gemeente anticipeert op toekomstige ontwikkelingen.*

Een belangrijk onderdeel van de toekomstplannen van het Rijk is de vorming van streekomroepen, waarschijnlijk vanaf 2028. Streekomroepen krijgen, zo is het voornemen, in de toekomst de aanwijzing van het Commissariaat als publieke omroep (één per streek) en de bijbehorende financiering. Dat heeft gevolgen voor de huidige lokale omroepen. Men wordt gevraagd om over te gaan tot vorming van een streekomroep. Daar zijn verschillende routepaden voor. Lokale omroepen kunnen met elkaar fuseren om zo te komen tot een streekomroep. Een koepel van samenwerkende lokale omroepen is ook een mogelijke optie. Wij adviseren de gemeenteraad om als toetsingscriterium toe te voegen de wijze waarop de aanvrager voorziet in het komen tot samenwerking in de regio dan wel te komen tot een streekomroep. Bij samenwerking kan gedacht worden aan het slim maken en delen van content, het uitwisselen van vrijwilligers en professionals, het samen opzetten van trainingen en coaching ten behoeve van professionalisering van vrijwilligers.

### **Kanttekeningen**

#### *1.1 Aanvullende criteria zijn alleen relevant als zich meerdere partijen aanbieden.*

In het geval van twee of meer aanvragen zal de raad de aanvragen aan de hand van de aanvullende criteria toetsen. Als blijkt dat er maar één aanvrager is voor de aanwijzing lokale publieke media-instelling in de gemeente Culemborg, dan wordt de aanvraag alleen getoetst op de wettelijke toegangscriteria (artikel 2.61, tweede lid, Mediawet 2008) en worden de aanvullende toetsingscriteria niet ingezet in de beoordeling. Dit was het geval bij het laatste aanwijzingsbesluit in 2019: toen heeft zich naast SPO-BCVW geen andere gegadigde gemeld om aangewezen te worden als lokale omroep voor de gemeente Culemborg. De gemeenteraad moet zich echter voorbereiden op het scenario dat er meerdere aanvragers zijn.

#### *1.2 De nieuwe mediawet treedt per 1 juli 2026 in werking.*

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) bereidt een wetsvoorstel voor ter wijziging van de Mediawet 2008, met als doel de lokale publieke media-laag te versterken. De minister van OCW streeft ernaar dat de gewijzigde Mediawet per 1 juli 2026 in werking treedt en voorziet de feitelijke start van het nieuwe lokale publieke mediastelsel per 1 januari 2028. Het Commissariaat moet de regels toepassen zoals die nu gelden voor de behandeling van aanvragen tot aanwijzing als lokale publieke omroep. Aanwijzingen worden dan ook voor de duur van vijf jaar verstrekt, maar komen na inwerkingtreding van de voorgenomen wetswijziging naar alle waarschijnlijkheid per 1 januari 2028 te vervallen. Wat er met de toegekende aanwijzingen gebeurt als de Mediawet 2008 wordt gewijzigd, is afhankelijk van het overgangsrecht dat nog moet worden vastgesteld als onderdeel van het wetsvoorstel.

#### **Kosten, Baten, Dekking**

Er zijn geen extra kosten met dit voorstel gemoeid. Er is vanuit het Gemeentefonds een geoormerkt bedrag opgenomen voor de jaarlijks bijdrage aan de aangewezen lokale publieke media-instelling.

#### **Personele en/of Juridische gevolgen**

Niet van toepassing.

#### **Communicatie en Burgerparticipatie**

Het Commissariaat maakte de openstelling van deze aanwijzingsprocedure op 24 november 2024 bekend door publicatie in de Staatscourant. De gemeente publiceerde de informatie op 15 april 2025 in de gemeenterubriek in Het Kontakt en op de eigen website. Na besluitvorming stelt de gemeenteraad het Commissariaat op de hoogte van de aanvullende criteria. Deze worden ook gepubliceerd op de website van de gemeente en in de gemeenterubriek van Het Kontakt. Het aanwijzingsbesluit van het Commissariaat wordt te zijner tijd ook gepubliceerd in de gemeenterubriek en op de eigen website van de gemeente.

---

#### **Bijlagen:**

1. Brief Commissariaat voor de Media van 8 oktober 2024 (GZDGCB1944254/1952693)
  2. Toetsingscriteria aanwijzing lokale publieke media-instelling gemeente Culemborg (GZDGCB1944254/1951159)
-

## Raadsbesluit

---

Registratienummer: GZDGCB1944254/1944319

De gemeenteraad van de gemeente Culemborg besluit:

1. Als aanvulling op de wettelijke criteria, de Toetsingscriteria aanwijzing lokale publieke media-instelling gemeente Culemborg (GZDGCB1944254/1951159) vast te stellen.
- 

Aldus besloten in de vergadering van de Raad,

Gehouden op 26 mei 2025.

De griffier

De voorzitter

D. van der Harst

.....